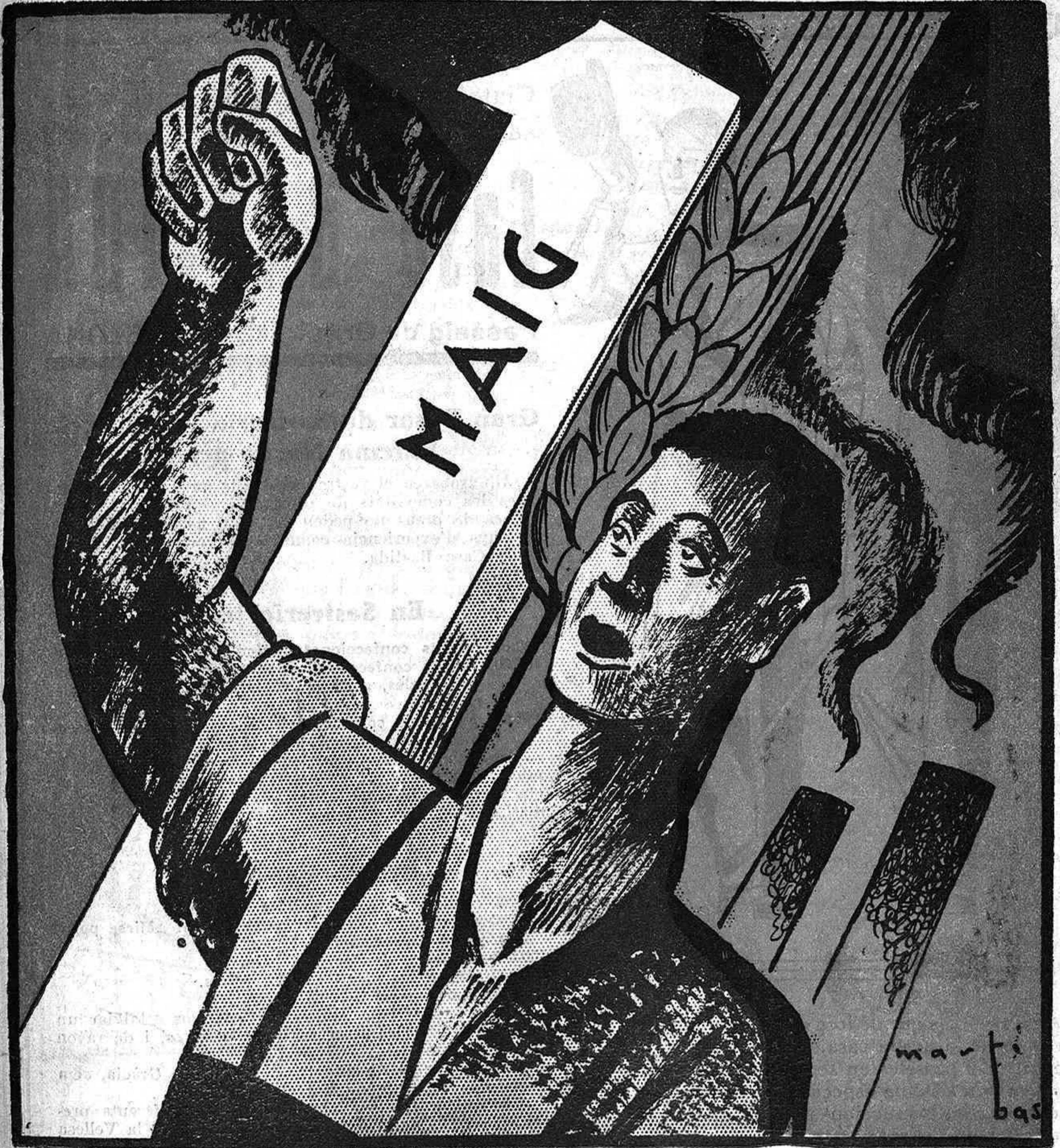

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

LA FESTA QUE NO TÉ NACIONALITAT NI FRONTERES

Tapes Esquella 1935

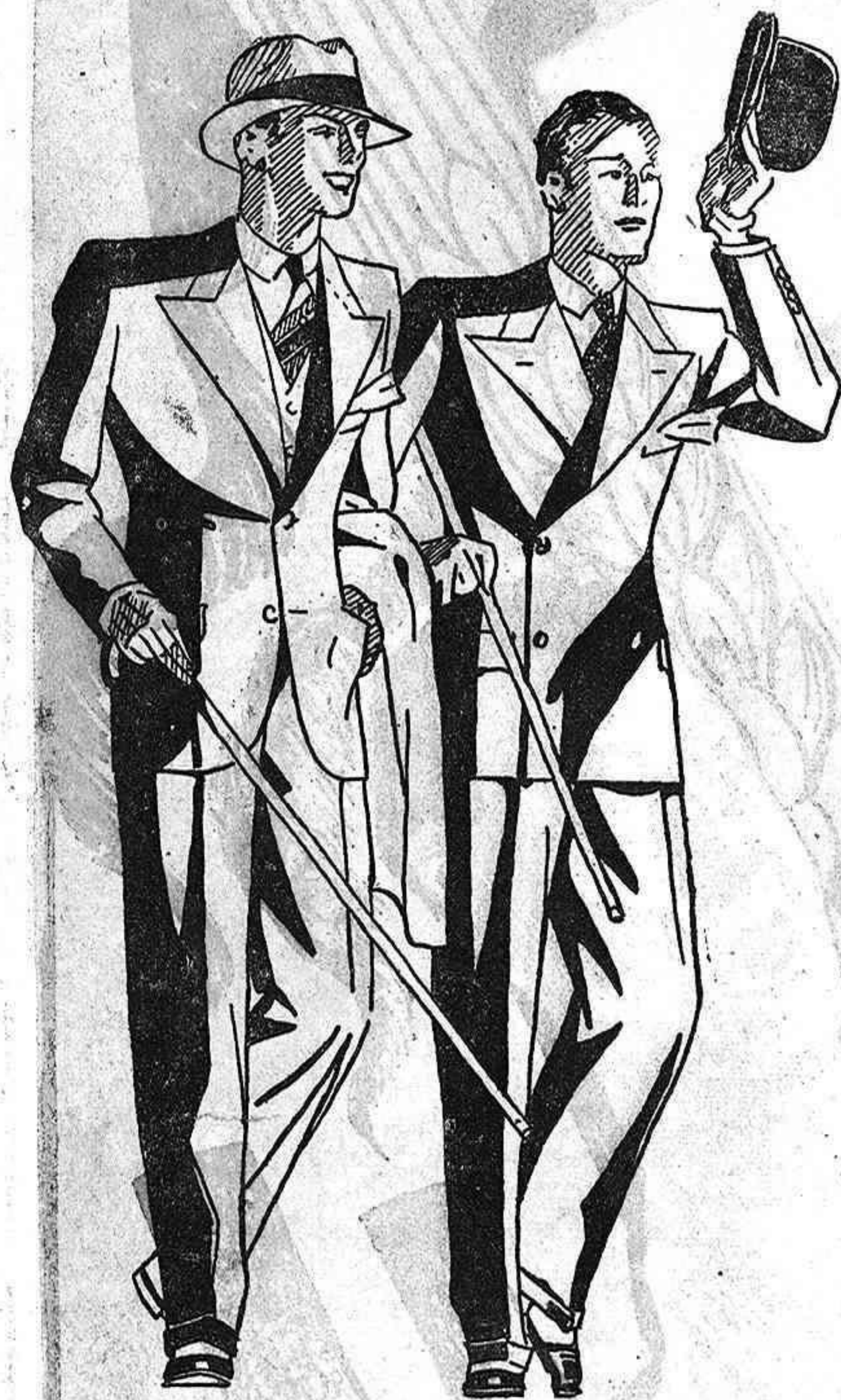
**Relligat i Tapes
Daurades
Pessefes 8'50**

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

Ciudadà elegant i econòmic, el vostre
sastre i camiser no pot ésser altre que la

Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18-BARCELONA

Gran Basar de Sastreria i Camiseria Sistema Nordamericà

Allí trobareu el vostre vestit i la vostra camisa amb
totes les comoditats de preus. Ni liquidacions, ni re-
baixes de preus no poden res amb nosaltres. Sols els
55 anys d'experiència comercial permeten fer el que
fa la Casa Bastida.

En Sastreria tenim

100.000 vestits confeccionats paten des de 15 pessetes.
100.000 vestits confeccionats llaneta en gustos moderns,
tall anglès, a 40, 50, 60 i 75 ptes. els més supe-
rioris.

100.000 pantalons confeccionats, des de 5 ptes. i classes
més superiors, a 8, 10 i 15 pessetes.

Amb un petit suplement us podem fer el vestit a la
mida, com també, si us precisa, tenim una secció que
ens permet lliurar-vos a la tarda el vestit encarregat el
matí.

En Camiseria tenim

100.000 camises de gran estil, a 4'95.

100.000 camises de diferents qualitats en zèfirs, pope-
lins i rayons, a 6, 8 i 10 ptes.

100.000 calçotets, des de 1'95 ptes.

100.000 samarretes, des de 0'95 cèntims.

100.000 pijames, des de 4'95 ptes.

En la camiseria a mida podem fer-vos estalviar un
50 per 100. Fem camises des de 8 pessetes, i de rayon
des de 12 ptes.

Encara que estem situats al Passeig de Gràcia, som
la casa més barata de Barcelona.

Obsequiem tots els compradors amb diferents pre-
sents i segells de la Caixa de Pensions per a la Vellesa
i d'Estalvi.

AVIS. — Els que de fora de Barcelona vulguin
servir-se de la nostra casa, poden escriure, i ad-
juntant 0'50 pessetes en segells, rebran figurins,
mostres i un sistema especial per a prendre's les
mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec
abans dels cinc dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)

BARCELONA

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

ESPANYA: trimestre 3 Pessefes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessefes

CRONICA

Esquerranitzem-nos

Tothom està content de l'actuació de les Esquerreres a Catalunya. Es innegable. El que passa és que hom s'adona, pel seu instint, que en els estaments oficials es deixa, es comença a notar l'efecte caòtic, conseqüència dels diversos caires que integren el Front Popular d'esquerreres.

Hi ha en els esmentats estaments manta esclatxa que permet infiltracions dretanes, les quals són impossibles de preveure i fins de tapar una volta descobertes.

L'esperit jesuític dels dretans, sempre alerta, no perd ocasió de passar primer un dit, per a més tard fer passar la mà i a l'acabament tot el braç. Mentiríem si neguéssim el valor esquerrano-democràtic a tot tren que s'observa en els departaments oficials. En aquest sentit hem pujat enormement. Hom sent la confortadora sensació de no trobar-se lliurat com abans a les concupiscències i excepcions injustes; és certíssim. Hom creu veure en els governants actuals i en els seus subalterns la seva genuïna representació. Però hom tem, sempre reguint-nos en el propi instint, allisonat per l'experiència d'altres mals passats, que prompte es perdrà aquesta quietud d'esperit que ens conforma actualment. No pretenem sentar plaça d'alarmistes ni tampoc d'agoristes gratuïts; pretenem tan sols que l'esperit esquerrà amo i senyor de l'estat espanyol actual, no minvi ni un grau; per contra, que es refermi, que s'enforteixi fins assolir la plena possessió del que per llei de la sobirana voluntat del poble ha de tenir.

Esquerranitzem-nos en un ple sentit governatiu i a l'ensem agermanador.

Esquerranitzem-nos reprimint tot excès d'expansió política que redundi en perjudici del nostre prestigi republicà.

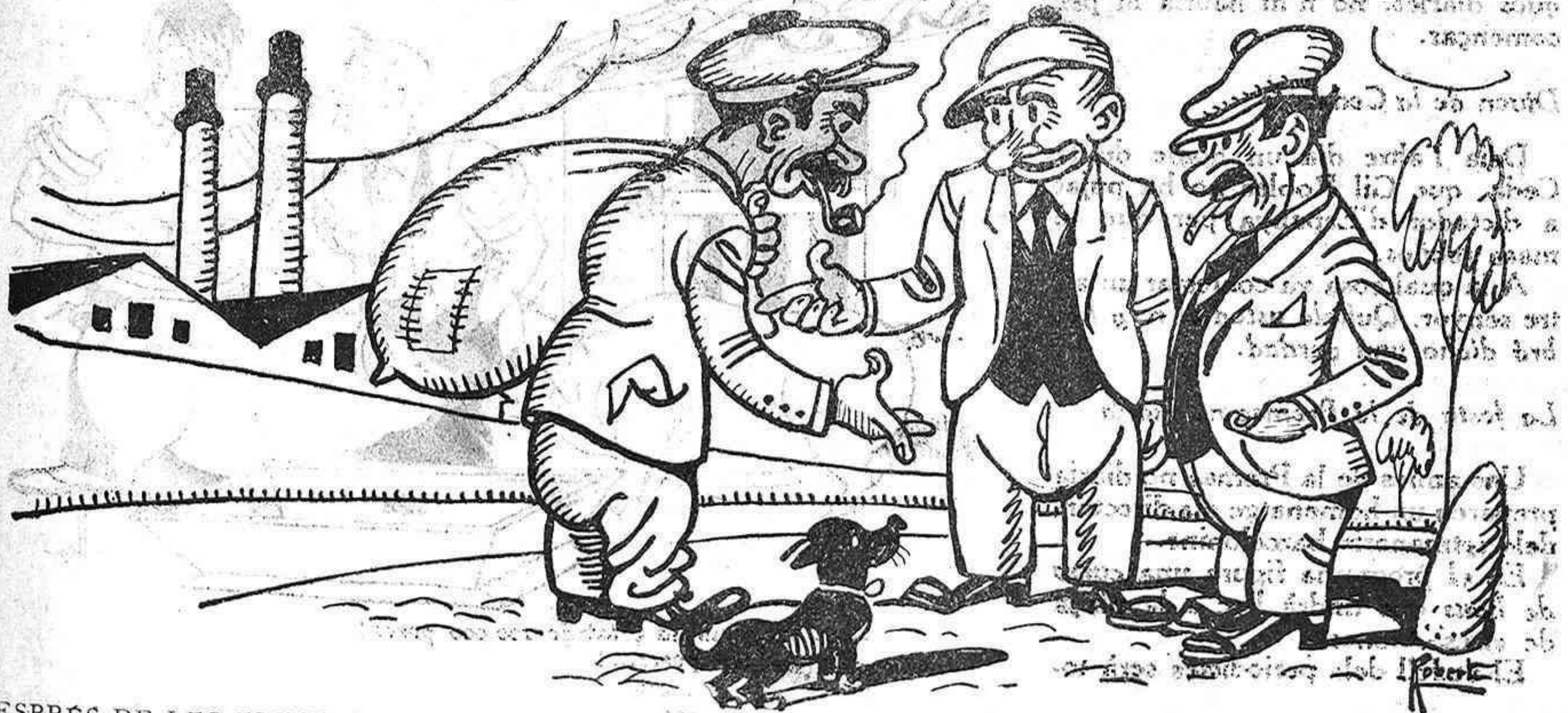
L'aspecte d'ordre públic particularment cal afrontar-lo amb totes les seves conseqüències, donant a cadascú el que sigui seu.

Això fóra esquerranitzar-nos, això fóra fer tasca esquerrana. No s'hi val, no es pot tolerar ni un dia més que mentre els homes que l'esquerra ha elevat a les magistratures de la nació procuren apavaigar rancúnies, democratitzar estaments i fer de la nostra pàtria una pàtria gran, certs elements tractin d'imposar els seus drets a força d'actes il·legals que tot home de democràtics sentiments ha de repudiar.

Aquestes actes, aquestes violències no fan altra cosa que fomentar el virus de la discòrdia, de la revolució de carreró i adhuc de la guerra civil.

Per això fem vots per a l'esquerranització definitiva dels nostres governants, perquè esquerranisme vol dir democràcia i democràcia, comprensió, drets reconeguts per mitjà de lleis reguladores que donin a cadascú el que es mereix. I si els homes del Govern de Catalunya tenen això en compte, les esclatxes per les quals s'infiltra les dretes, que són les dels atentats, els aldarulls i la demogògia, restaran tapades, inviolables per sempre més.

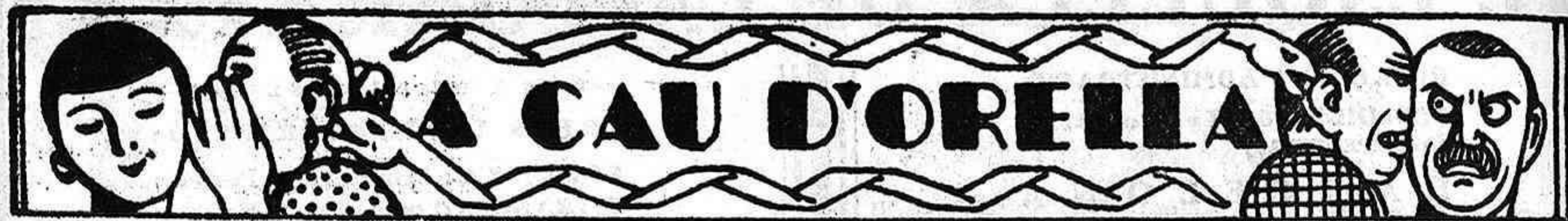
Democràcia no vol dir tolerància, si la tolerància redunda en desprestigi del règim. L'esquerra té el deure de sortir al pas de les queixes que el mateix poble que l'ha pujada els pugui fer, i per això la millor norma a seguir, la millor fita a assolir, és la d'una perfecta esquerranització de tots els sectors que integren els estaments oficials i governamentals.

DESPRÉS DE LES ELECCIONS

—Jo no entenc per què les dretes han perdut?

—Home, han perdut perquè les esquerreres han guanyat.

Tot s'arranjarà

No fa gaire que van pujar de cinc cèntims el preu de les consumacions de bar. La puja era deguda a les millores que havien anunciat amb el sou als dependents de cafès i bars. No hi tenim res a dir. Per es dóna el cas fortuit que ara els cambrers demanen el vint per cent de recàrrec a les consumacions de tota mena.

De la qual cosa es dedueix que dintre de pocs dies haurà pujat tot no res menys que el vint-i-cinc per cent. D'això se'n diu prosperar.

Els vots a compromissaris

La Lliga ha tingut set vots i mig. La Lliga té la cara de cer Siemens: del contrari encara li sortirien els colors.

Novetats a Madrid

Segons «Crònica» els gossos pagaran contribució a l'Ajuntament de Madrid. Entenem-nos, la contribució la pagaran els amos dels gossos.

«Crònica», el setmanari de les misses, publica les fotografies dels primers cans contribuents.

Si publicuéssim ací les fotos dels cans que paguen amb cent Cròniques diàries, no n'hi hauria ni per començar.

Diuen de la Ceda

Deia l'altre dia un home de la Ceda, que Gil Robles no ha pujat a dictador d'Espanya per que té masa reaños.

A la qual cosa va contestar un altre senyor. *Quitele usted el re y habrá dicho una verdad.*

La festa de la Premsa no diària

Uns amics de la Premsa no diària preparen un homenatge als directors dels setmanaris barcelonins.

En el programa figura una cursa de bous que tindrà lloc a la plaça de «Les Arenes».

El vedell dels periodistes serà to-

rejat, i l'afortunat l'haurà de matar.

A la redacció de «L'Esquella» regna un pànic justificat.

Els escombriaires fan les 40 hores?

Els escombriaires fan o han de fer les quaranta hores.

No s'explica d'altra faisó que els munts de brossa emplenin els carrers de certs barris de Barcelona, tot justament els carrers propers al barri gòtic, freqüentment visitat pels forasters.

Els hotelers humanitaris

Certs hotels de Barcelona tenen afers pendents a la Conselleria de Treball, entre ells l'hotel Majestic.

El senyor Barrera podria constatar que el menjar que l'esmentat hotel dóna al servei de la casa és poc menys que indigne de paladars humans...

Els discs del tràfic i el reclam

Els discs de senyals de tràfic, ultra estar torçats de faisó que amenaça la integritat dels ciutadans, són aprofitats per cases anunciado-

res per tal d'inserir-hi anuncis de reclam industrial.

Però es dóna el cas, senyor succeador d'en Vàchier, que els discs esmentats no perden la visualitat adient en una senyal de tràfic a benefici de determinada empresa anunciadora.

¿Es podria subsanar això en benefici del públic? Perquè l'automobilista, en comptes de fer-se càrrec del senyal, no pot fer altra cosa que llegir un anunci... i de vegades un urbà li fa *comprendre l'error...*

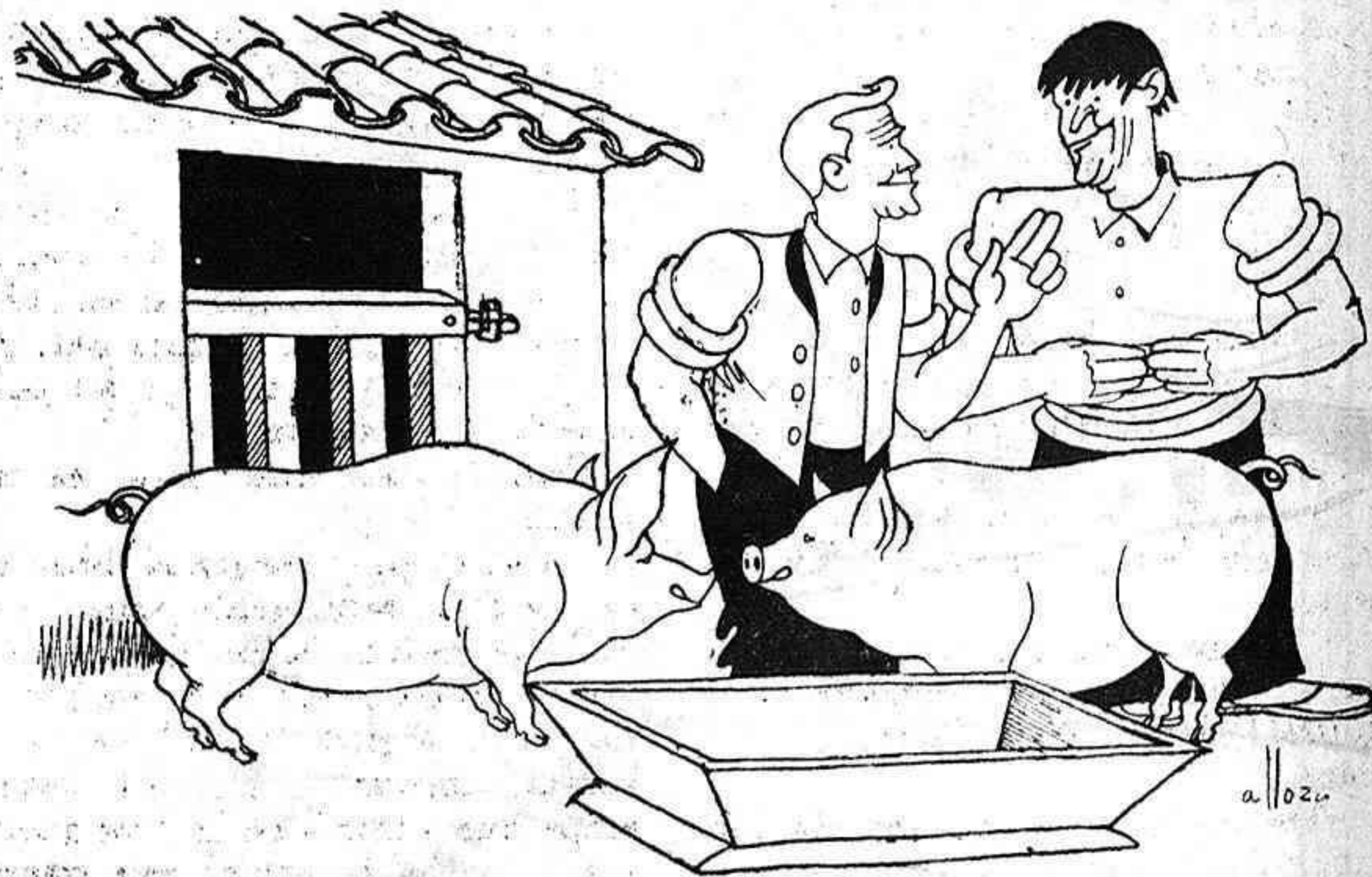
Ja plou!

A Abissínia plou. Això palesa un aventatge per als pobres etiops.

A Barcelona fa dos dies que també plou. Qui sap. Potser l'èxit de les eleccions a compromissaris es deu també a les pluges...

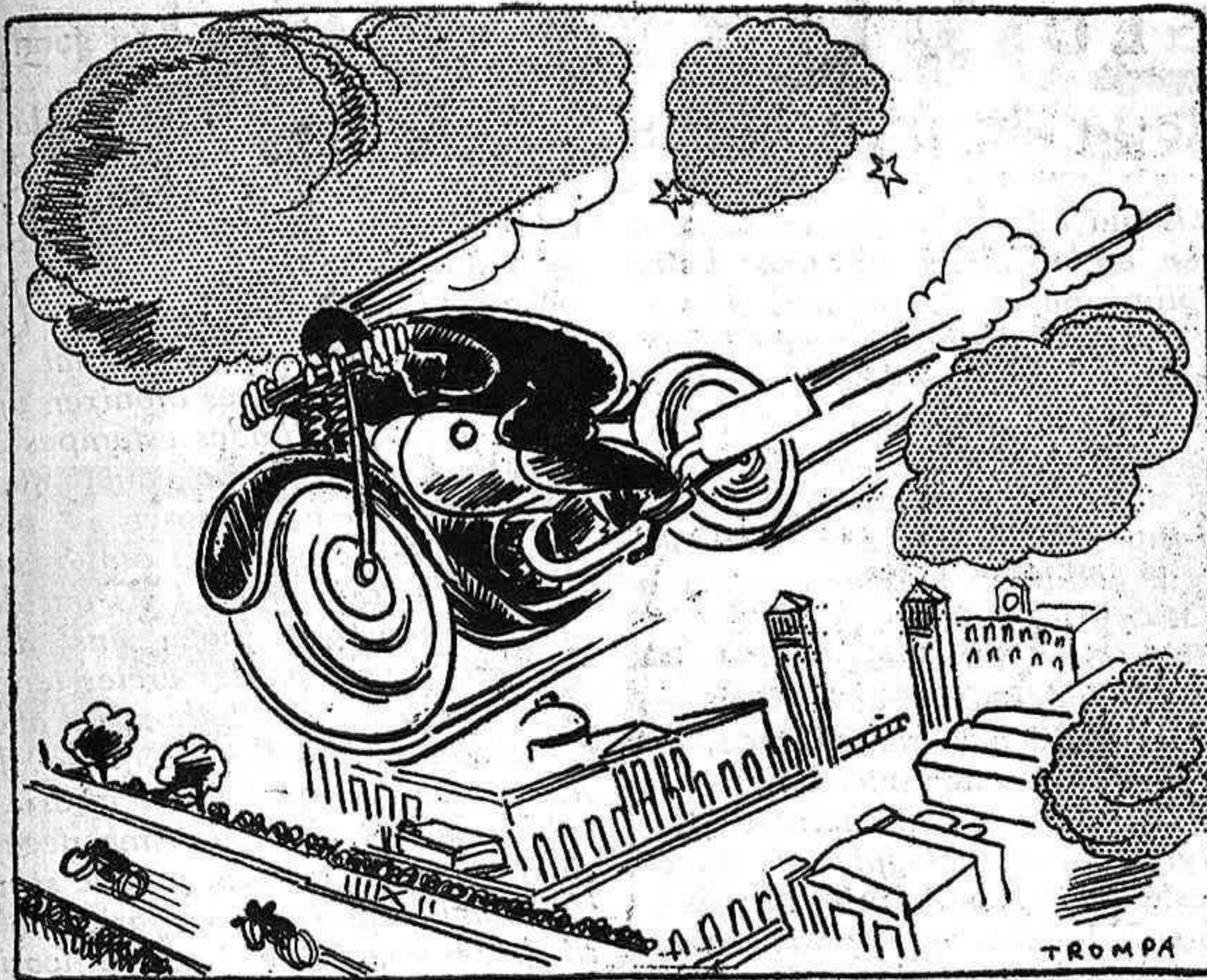
«El niño del Estatuto»

Companys ha estat nomenat per la comissió organitzadora d'una de les moltes que es verificaren a Sevilla, *Niño del Estatuto*. I nosaltres, respectuosos amb els germans sevillans, hi afegim: *Olé los tíos!*

—El «negoci» ha estat de 200.000 porcs!
—Si que són porcs...!

a/02.

El corredor de motocicletes que abans havia estat aviador.

Un acudit

Un amic nostre força erudit en psicologia galant, definia, l'altre dia, el tarannà sensual de les dones de diverses nacionalitats, i establí una relació entre la beguda del seu país i elles.

Per exemple.

Alemanyes: Rosses com la cervesa; angleses: blanques com el whisky; franceses: vaporoses com el xampany; espanyoles: brunes com el vi, i italianes... llargues com els macarrons...

De l'autenticitat d'aquests judicis «L'Esquella» no en respon.

Aquell ajuntament

Abans els barcelonins gaudien d'unes sessions d'ajuntament radiades, que eren l'admiració de tot-hom.

A través del micròfon es perceïen els mots «parasitaris» a milers.

Allò era, ultra l'interès municipal administratiu que sustentaven, veritables tractats de xafarderia edificants.

Ara ja fa temps que no els sentim. L'Ajuntament ja fa temps que obra secretament. El poble coneix les seves sacrosantíssimes disposicions quan en plena vigència les donen a tastar.

Això no vol dir que sigui un ajuntament dictatorial. Això vol dir que, amb el poble, no hi compten per a res. Entesos! Unes sessions per ràdio no ens vindrien malament.

PROU

Comentaris

La festa del llibre

Malgrat l'optimista propaganda feta per a la Festa del Llibre, el seu resultat econòmic ha estat migrat, desolador.

No manquen opinions per a explicar aquesta evident decadència.

Que si la crisi, que si el públic s'accontenta amb la lectura dels diaris, que si la indiferència del poble envers la literatura...

Però la raó fonamental és més senzilla.

No s'ha escrit encara el llibre que expressi els sentiments nous, el llibre que reculli les inquietuds de la nostra època i, sobretot, els problemes psicològics, íntims de la joventut, derivats d'aquesta incerta etapa que s'inicià en la post-guerra.

El novel·lista actual està gairebé fossilitzat, no s'entera de la vida múltiple, vària i dinàmica que el volta; no s'ha incorporat al ritme del nostre temps.

Heus ací la causa principal del fracàs del llibre.

El públic no hi té cap culpa, al contrari, està desitjós de llegir quelcom que doni expressió al seu nou sentit de la vida; és el novel·lista qui està antiquat i desplaçat.

Que no es queixin, doncs, els autors; són ells els únics culpables de la decadència del seu art.

Altra vegada el bisbe

El bisbe Irurita i allò que en diuen Acció Catòlica han emprès una campanya política. Camuflada, naturalment, però política fins al capdamunt.

I en la seva pastoraleta de cada diumenge, confirma una vegada més que la «església està allunyada de tot partidarisme».

No ens estranya gens.

Tornem-hi

Encara no sabem que el bisbat hagi pagat els milers de duros que deu a l'Ajuntament en concepte d'arbitris de tota mena.

Ja veurem la setmana vinent.

Lògica, res més que lògica

No ens va estranyar gens ni gota la desfeta de la Lliga el diumenge. Cambó havia anunciat que guanyarien.

I no falla mai.

Tradicional

¿Què els n'ha semblat de la «Virgen Tradicionalista», senyoreta Urraca Pastor.

Fou atrapada portant pistoles i, detinguda, desaparegué amb un policia.

L'àngel de Déu!

Encara pitjor

Ja deuen haver vist com la Lliga, el diumenge passat, va fer el ridícul.

Malgrat tota la propaganda, els cartells i els discursos dels prohoms, ha tingut una votació tan esquifida que justificaria el tancament de la botiga.

I després de la justificació de la Veü, la cosa encara queda pitjor.

Laïcisme ben entès

«Renovación» no troba bé que s'hagi celebrat la diada de Sant Jor-

dit. Els seus sentiments laics se li han regirat...

«No els sembla, Srs. de «Renovación», que és menys greu de celebrar una diada simbòlica que no augmentar els havens de la clerecia, com va fer el gran laic Erroux?

Tot és aprofitable

Costa i Déu ha fet un llibre. Però hi ha qui creu que no l'ha fet ell, sinó que és fet pel mateix Vallès i Puig.

Com que amb la firma d'en Vallès no és ven un sol volum, els malpensats sospiten que s'ha volgut aprofitar la propaganda que el mirnyó de Sabadell sap fer de les seves obres...

Vés per on...

Són... radicals

«Renovación», amb una gràcia d'ara fa trenta anys, fa menyspreu de la llengua catalana.

No ens estranya. El senyor Santamaria fa quaranta anys que viu a Barcelona i encara no ha pogut aprendre el català.

Ell diu que és perquè no vol. Però no ho creguin...

ALMOND

GLOSSARI

Plaga de pidolaires

Els qui tot el dia van en cotxe o viuen embolcallats en una boira d'optimisme or i rosa, més il·lusòria que real, no ho veuran i àdhuc ens diran que patim de manies. Que diguin el que vulguin; els qui anem a peu i toquem, naturalment, de peus a terra, ens adonem de la nova irrupció de pidolaires de tota mena que pul·lulen pels carrers de la ciutat i per tot arreu on es pot col·locar, un home, una dona, sols, a parelles o en companyia de xicalla, amb la gorra a la mà, parada, en actitud de demanar quelcom.

Què passa? Quin terrastall tan greu ha endevingut que llanci aquestes glopades de misèria més o menys autèntica, que posen unes ombres de fosc a la nostra assolada eufòria? Per l'accent de la majoria d'aquests pidolaires que surten, desapareixen i tornen amb una periodicitat que té molt de sospitosa, sembla que en determinats tocoms de la Península ha passat com una mena de flagell i que els fugitius vénen a Barcelona atrets per la fama de terra de promissió i de

sacs sense fons que té ben guanyada la nostra ciutat invicta.

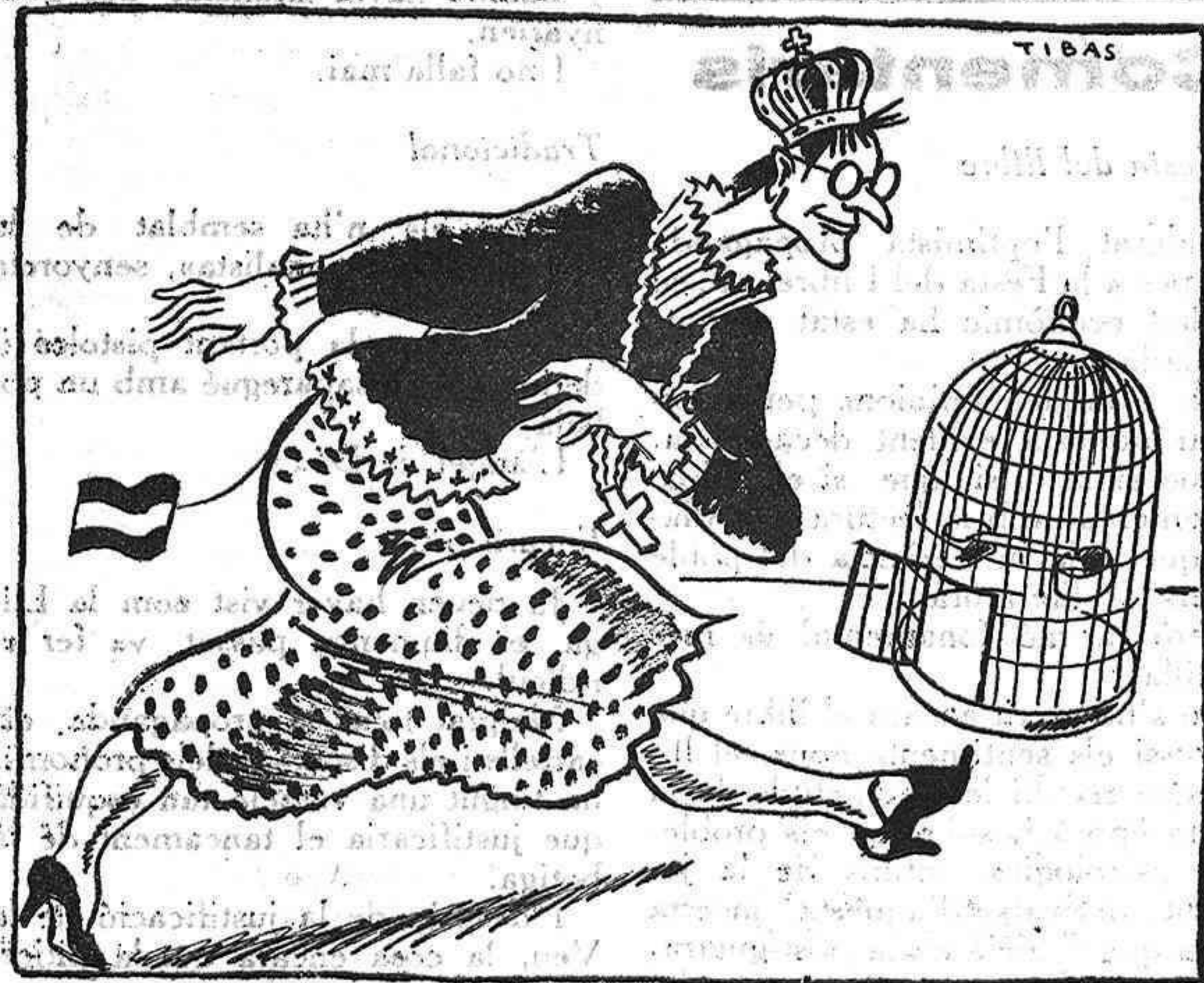
Serà casualitat o la nostra planeta; però és el cas que sempre que el règim republicà s'accentua i s'estabilitza o bé els afanyos de llibertat col·lectiva dels catalans s'afermen o s'aguditzen, els amics de l'aldarull tarambana i incontrolat fan xivarri, i els pidolaires dibuixen una de les més acreditades estampes de la vella Espanya. En canvi, quan les dretes manen i disposen, els professionals de la gatzara s'esmunyen, no esclata cap bomba i els qui demanen almoïna es fonen sense deixar rastre. ¿Es que les dretes tenen la gràcia de satisfer tothom i d'abocar a dojo el treball i la riquesa? Ja sabem que no, ans tot el contrari.

L'església i el capitalisme necessiten pobres a la vista, perquè si no n'hi haguessin ¿com es farien mèrits per a anar al cel i es justificaria la virtut caritativa dels qui donen cinc cèntims a un pobre i neguen dos rals més de jornal?

No es comprèn un temple sense una escorta de pidolaires a la porta, com més llastimosos i míseros millor. Feien una mena de goig —un goig sàdic— aquells estafets que s'oferien en espectacle, agenollats o ageguts entre ciris encesos demanant caritat amb una cantarella que tenia quelcom de vella salmòdia. A la República, en canvi, no li convé ni necessita conrear el conte de la llàgrima i de la caritat que treu ànimes d'olla. Simplement, ha de suprimir els pobres i la causa que els produeix, per mitjà del treball i de l'assistència social.

Si l'abundor de festes, cerimònies, pompes populars i eixalabraments pirotècnico-decoratius als quals ens sentim atrets i que tan cars ens costen, més que pel que hom hi despèn, pel que distreuen la nostra atenció i ens enerven; si aquest devessall apoteòsic ens deixa veure-hi clar, ens adonarem que l'enemic no cultiva, ara, el pobre amb intent proselitista o de propaganda, sinó que el llança contra la República per tal de desacreditar-la i de fer-la impopular.

Cal que els nostres homes dirigents es preocupin menys d'homenatges i de moixigangues i que es decideixin a comprovar el que hi ha de cert i remeiable o de simulat, i, per tant, mereixedor d'ésser implacablement extirpat, en l'allau de pidolaires que tornem a sofrir. Pa, ca-

Urraca Pastor fuig amb el guàrdia que l'acompanyava a la Direcció General de Seguretat.

(De la Premsa.)

Tanqueu la gàbia; que no torni!

sa, escola i assistència per als qui no s'ho poden guanyar; feina per als qui no treballen. Heus aquí la tasca primordial dels governs populars.

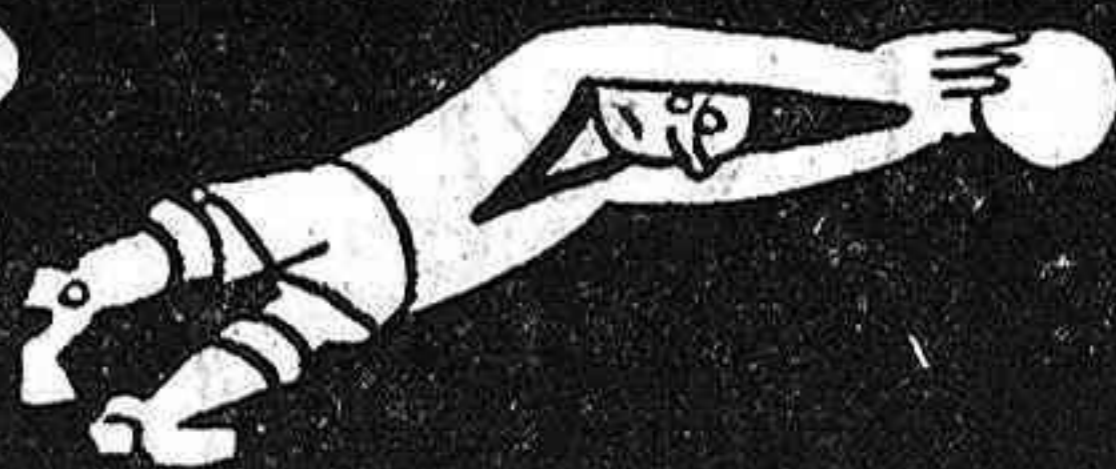
Es donarà segurament el cas que molts rebutjaran el treball, perquè tenen arrapat l'esperit pidolaire i els plau més parar la mà que engrapar una eina. Amb això passa

com amb aquells que prefereixen morir d'un tret o de fam abans que deixar-se treure la crosta de brutícia que els dona un to, tan castís, de porcs. Sigui com sigui, cal que els homes de la República s'atenguin a les consignes de claretat, higiene i treball. I el qui no s'avingui a prescindir de la ronya i de la menjança, com aquells que es

creuen, quan se'ls dona feina, que la República, el socialisme o el comunisme tenen per missió convertir el país en una Xauxa de rondalla o en un paradís on tothom es trobi amb les feines fetes, s'hauran de convèncer que han errat els comptes o que han entès malament les prediques.

PANICAL

Esports

CRONIQETA ESPORTIVA

Ha començat el campionat d'Espanya

Ara se'n diu Copa d'Espanya però és el campionat que tantes vegades havia dut triomfalment el Barcelona a casa nostra. És el campionat emocionant de les eliminatòries que també aconseguí una vegada l'Espanyol, després d'una temporada d'èxits i triomfs; aquell campionat que sembla interdit als nostres equips d'ençà que la sort se'ls ha girat l'esquena, que manquen valors i que els desencerts tècnics acaben de desfer totes les esperances d'uns i altres.

El Barcelona es prepara a entrar en lluita i és possible que quan ell comenci l'Espanyol i el Sabadell ja estiguin eliminats.

Sigui el que sigui el resultat que aconseguixi el Barcelona (que molt poques esperances tenim que vagi gaire lluny en les eliminatòries) cal que els nostres clubs professionals, veillant pels seus interessos, es preparin amb tacte per a la temporada nova.

L'Espanyol, en ésser eliminat del campionat d'Espanya l'any passat, es va dir que renovaria tot l'equip, i que llicenciaria molts jugadors, però després d'una anada per Amèrica, on tot foren fracassos, i de jugar un campionat superregional deplorable, va aparèixer amb els mateixos elements de sempre al camp. El resultat d'aquella manca de decisió de llavors els ha fet estar a punt de caure a la segona divisió de Lliga, que hauria estat la seva desaparició, i ara l'eliminació quasi ja descomptada al campionat

d'Espanya a la primera eliminatòria.

Què vol dir això? Que cal renovar l'equip per tots els mitjans possibles, encara que calgui acollir-se a aquell projecte de Societat Anò-

nima de què tant es parla, i que ha d'anar a la assemblea de la Federació Nacional, com a única solució possible per als clubs que, mancats de socis per a aguantar un pressupost extraordinari, es mantenen amb treballs i equilibris a la primera categoria.

I del Barcelona, què? Creiem que hi ha hagut un xic de desorientació tècnica; creiem que encara fa els equips l'entrenador, i que dels canvis que s'han fet a l'equip n'és ell el responsable; però seguim confiant en O'Connell i creiem que reeixirà per poc que la directiva escolli els seus consells, fins a l'adquisició de nous jugadors.

El Barcelona ha fet enguany excellents ingressos, a desgrat de la desorientació que ha imperat a la segona part del campionat de Lliga, i l'Espanyol també ha guanyat pessetes sense tenir equip. Això vol dir que la gran massa esportiva vol futbol —espectacle, i que acudeix als camps de joc a la percaça del partit d'emoció.

Cal que uns i altres no reparin en sacrificis per fer noves adquisicions, sigui com sigui, que després hauran d'amortitzar amb les bones actuacions dels equips.

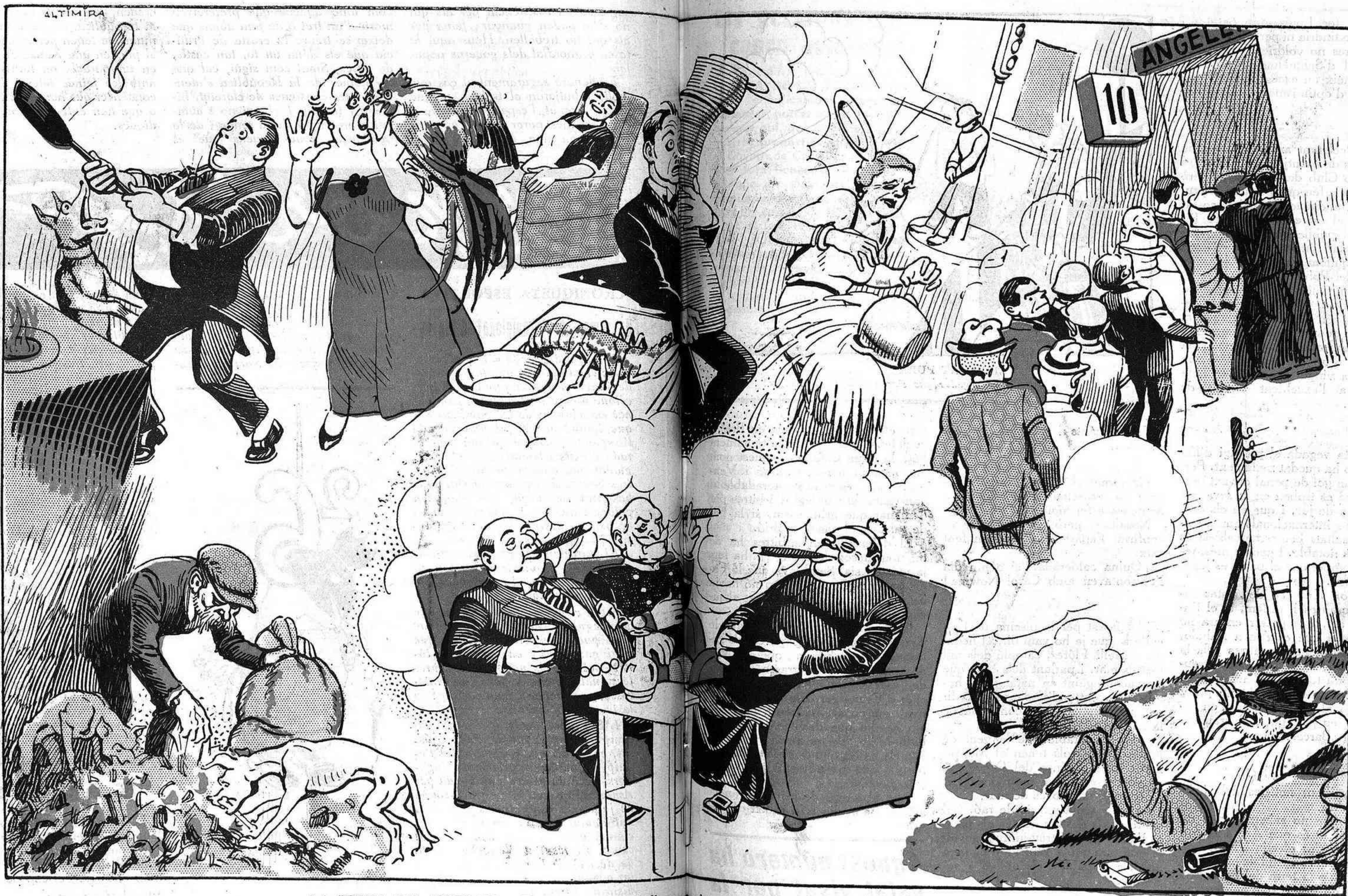
LA LLIGA

I pensar que, abans, la gent del meu partit tots ho eren d'homes de compromís.

Sagetes

Ja és un fet, ja està en vies de celebració el gran combat Schmeling-Joe Louis. L'alemany ha embarcat vers Nova-York on ha de boxar amb el negre del cop de puny privat, el 17 de juny.

Sembla que l'alemany ha fet manifestacions optimistes dient que es

LA FESTA DEL TREBALL.—Els qui només treballen a... els qui no la celebren mai i els qui la fan tot l'any.

menjaria Joe Louis amb patates i que no en tindria ni per començar.

Nosaltres no voldríem trobar-nos a la pell d'Schmeling, perquè no és el mateix un excés d'arnica que un excés d'optimisme.

**

S'han celebrat amb èxit esportiu les curses de Montjuïc, organitzades pel Moto Club de Catalunya, però la desgràcia féu que per una imprudència d'un ciutadà, que li va costar la vida, el corredor Rawlence fos llençat al públic amb la seva màquina, quan anava a una mitjana de cent quilòmetres per la recta de davant del Poble Espanyol.

Les imprudències són lamentables. Caldria, però, que, en el possible, fos ben tancat i acordonat tot el circuit, quan es corren curses d'aquesta importància, per evitar la repetició d'un cas lamentable com el que ha vingut a posar una nota tràgica a l'excel·lent circuit de Montjuïc.

**

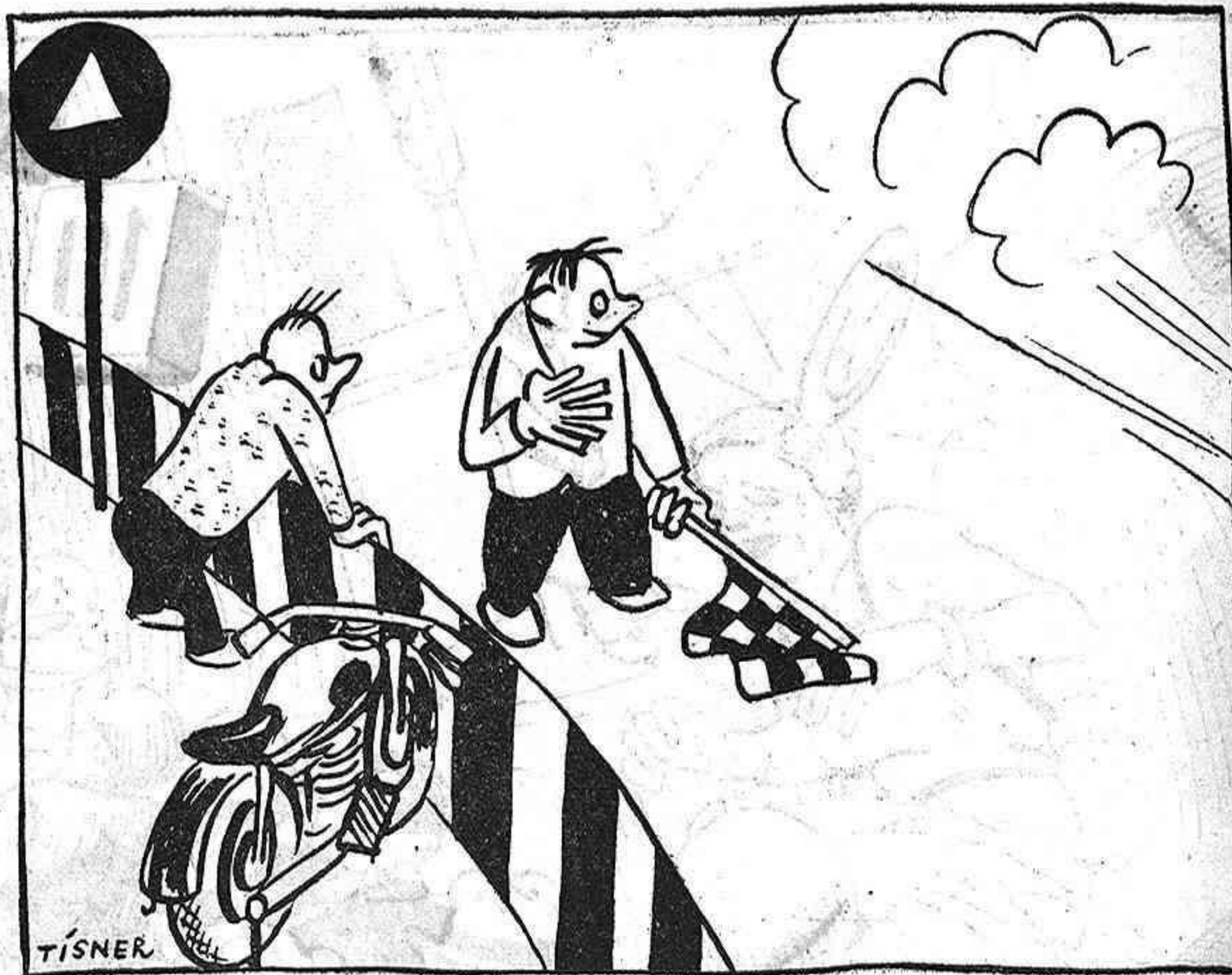
Aquesta vegada el prestigi d'Espanya no ha quedat malament. Perdre per un gol de penal davant dels txecs, que es troben en la seva millor forma de joc, i que en els darrers partits internacionals han aconseguit resultats ben remarcables; és una gesta notable. I encara més, tenir en compte que el partit es jugava a Praga.

Ara don Amadeo deu estar satisfet. Nosaltres li diríem, si el tinguéssim ací, que potser encara no s'ha adonat que es deu a Zabalo, que no aconseguissin altres gols la gent de Txecoslovàquia, i que a veure si encara tornarà a tenir dubtes, una altra vegada, davant un partit internacional, entre la toia d'en Ciriaco, el seu protegit, i el brau de defensa del «Barcelona».

**

Van arribant notícies dels èxits d'Ignasi Ara.

Ara si que no sabem ja per on naveguem. O és que Ara s'ha tornat un boxador efectiu i ha deixat apart pamplines i exhibicions o que els homes de la terra del tango són boxadors de basar, que anirien millor per tocar la guitarra i cantar aires «criollos» que per a dedicar-se a pegar i rebre, que és el que cal fer

VELOCITAT PURA

—Mira: ja van per tres vegades que s'aconsegueix ell mateix!

amb els guants a les mans, i no altra cosa.

**

Ha tornat el Comte Carol Nowina i ha resuscitat el catx, que començava a fer aigües.

Nosaltres, però, esperem que es confirmi l'aparició d'Uzcúdon fent catx.

¡Quina calderada, si algun dia l'enfrontaven amb Carol Nowina!

**

Ha passat per la piscina de l'escullera, que ja ho vam dir, el nedador castellà Flórez, campió dels mil metres mar, i parlant dels èxits que van aconseguint en natació els homes del centre d'Espanya, va dir una personalitat ben coneguda de la natació:

—Es intolerable que la gent de Madrid, que sols tenen el Manzanares i les piscines del Canoé per a entrenar-se, siguin campions d'Espanya fins en proves de mar.

I potser tenia un xic de raó. Cal veure si als nostres homes els picarà l'amor propi i treuran més sovint el geni, ara que a Madrid hi ha gent que els empaita i els obliga a superar-se.

**

Els del Terrassa n'han feta una

com un cove. Els manca en Brió a la defensa per quedar mitjanament bé a la Lliga Catalana, aquest nom ens recorda massa Cambó i Ventosa per ésser-nos agradable i van visitar el Col·legi d'àrbitres per demanar que afluïessin, si la Fed. alçava el càstig a Brió.

El defensa menjaàrbitres ha de fer nou mesos de càstig i n'ha fets ja més de sis. Semblava que la Fed. sabent que el Col·legi no havia de protestar, hauria perdonat al jugador.

El Col·legi, però, va dir als de Terrassa, que si no pagaven els relloges dels àrbitres, que els van desaparèixer a Terrassa el dia de l'agressió i que havia de pagar el club d'Egara per disposició federativa, que no s'avindrien a pactar, i ara resulta que després de pagar bitllo-bitllo, els terrassencs, el Col·legi els ha dit que es possessin tranquils i que no admetin pactes de cap mena.

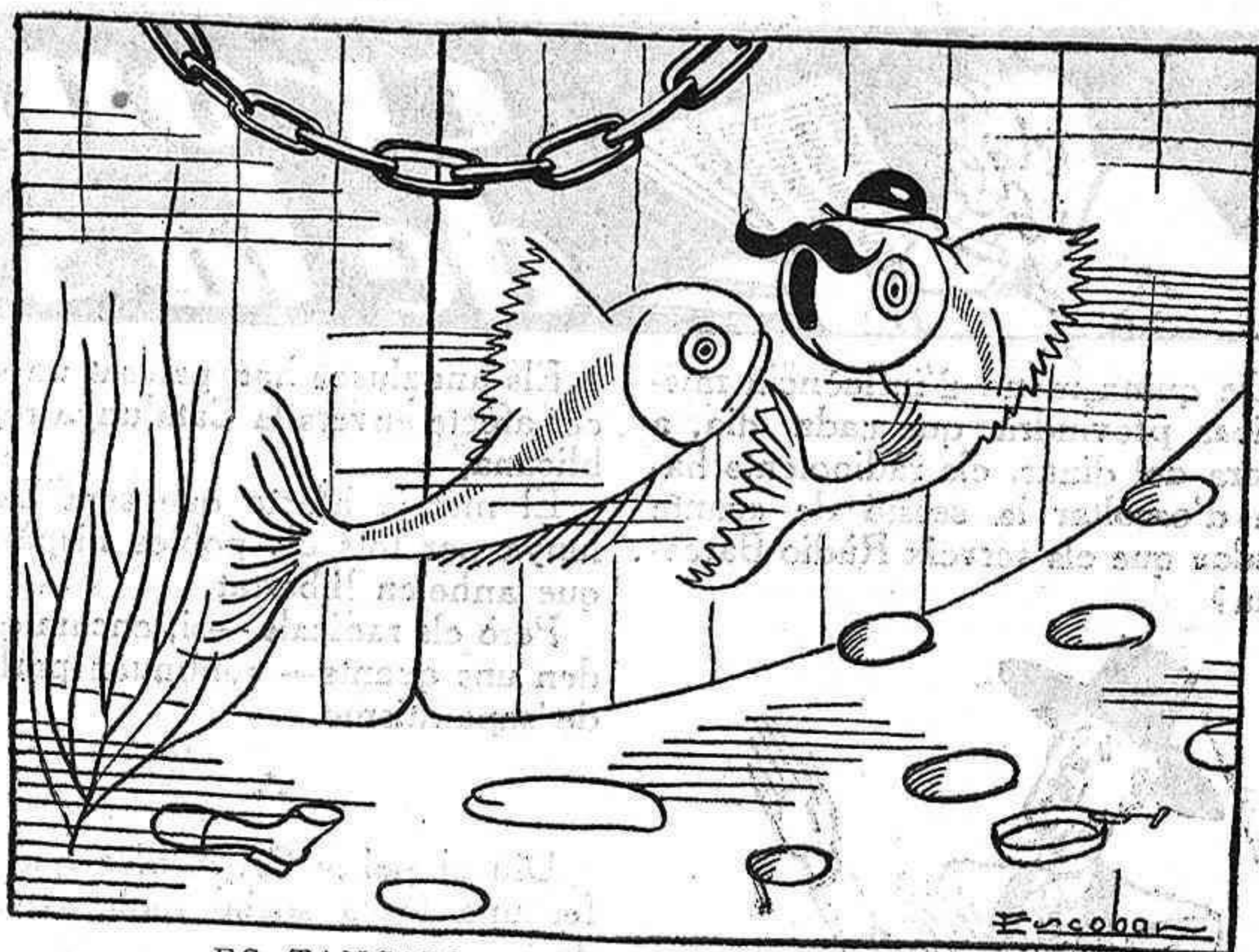
Som al temps de la conllevància activa. Cada dia se'n saben de noves.

Aquest número ha estat visat per la censura

Els germans Badia cauen assassinais

No caldrà remarcar que L'ESQUELLA DE LA TORRATXA protesta enèrgicament d'aquest nou atemptat, portat a cap no volem saber per qui, que ve a corroborar els nostres pronòstics en el sentit que el Govern de Catalunya havia d'emprar tota l'energia convenient per tal que els elements perturbadors no puguin d'ací andavant regar amb sang els carrers de la ciutat.

Al mateix temps que en protestem i ho lamentem, aprofitem aquesta trista avinentesa per a recomanar una vegada més una actuació governamental que ens garantitzi la pau a què els catalans som acreedors.

ES TANCARA EL CANAL DE SUEZ?

—Ella.—Millor; així no sortiràs de nits.

El bon policia o una "Urraca" que vola

Fa pocs dies un policia veié per un carrer madrileny, donya Urraca Pastor que prenia el sol amb aquella fe, esperança i caritat tan pròpies de les margarides. Donya Urraca, que no és pas una Mae West, infongué sospites al bon policia: —Ai, caram! Aquesta dona... ¿D'on deu haver tret aquests pitets tan rodons i tan ben plantats?... ¿Què t'hi jugues que són bombes? ¿I aquestes anques? ¿Com pot ésser que en dos dies hagin augmentat tant? Que t'hi jugues que són pistoles... Ai caram, caram! Ai caram, caram... Em sembla que ací hi ha gat amagat... Més ben dit, gatillos. I el bon policia decidí de seguir donya Urraca. Aquesta ben aviat se'n va adonar i, dona, al capdavall, en veure que era seguida per un jove tan ben plantat, comença a remenar. Ah, pobreta! Mai que ho hagués fet! Començar el moviment i oir-se «clic, cataclinc, clic» fou tot u. El soroll de cer i ferro colat era prou significatiu i el bon policia ja no dubtà més. Allí dintre hi havien «gatillos» amagats.

—Perdoni, senyora; ¿vol fer el favor de seguir-me?

—No, jove; la dona sóc jo: és vostè qui m'ha de seguir.

—Em sembla que no m'entén... Sóc policia, sap?

—¿Què hi vol fer? Estic complint

—Caram, quina llàstima!

el meu deure. Faci el favor d'ensenyar-me el que porta sota les faldilles. He sentit uns sorolls molt estranys...

—Ai, indecent, per qui m'ha pres? ¿Que faig cara de menjar mongetes, jo?

—No, no, senyora, era soroll de ferro. Apa, no es faci pregar.

—Abans morta que no pas que vostè em posi la mà al damunt i molt menys a sota.

La situació era enutjosa. El bon policia ja començava de neguitejar-se. Sortosament, l'anunci d'una llevadora li donà una idea.

—Pugi amb mi.

—Amb vostè? On?

—Ací dalt. A casa d'aquesta llevadora.

Trucaren. Sortí una senyora de certa edat i que, a més, sordejava una mica. Era la llevadora.

—Passin, passin.

—Li portava aquesta senyora.

—Sí, sí. De quants està? De set mesos?

—No, no: de set pistoles, tres bombes, un ganivet, dos canons i tres metralladores.

—Ah, doncs! No se li veu gaire, el bombo.

—Ja li he dit que era bomba.

—I vostè voldria un nen, veritat? Ja ho veurem.

—Miri, escorcolla-la bé. No deixi cap recó, per amagat que sigui, per a revisar. És una dona perillosa.

—O, no es preocupi. Si convé, farem servir els forceps. I què ¿ja

ha trencat les aigües?

—Sí: s'ha fet un tip de plorar.

—Bé, bé. Així serà cosa de poca estona. Passi, senyora, passi. Mentrestant vostè, jove, ompli aquest full. Es per al jutjat municipal, sap? Vostè deu ésser el pare, veritat?

—No, no. Jo sóc el policia.

—Vaja, doncs; paciència. Ja l'avisaré si és nen o nena.

I la bona dona entrà a la sala d'operacions. El bon policia restà un xic astorat. Es va asseure tot cohibit. L'ambient li queia al damunt. En aquell moment, dubtava d'ell mateix. Era el pare? Era el policia? Els quadres que penjaven a les parets l'emocionaven. Aquells infants de cara rosada li feien aigua a la boca. L'instint de la paternitat s'apoderà del seu subconscient. Havia perdut el món de vista. Era el pare? Era el policia? Aneu-ho a saber. Al cap d'una estona la porta s'obrí. El nostre home s'apropà neguitós a la llevadora. El capell li ballava pels dits. Digui, digui, què ha estat? Pistola o revòlver?

—Pistola, —li contestà.

—Caram, si que ho sento. Jo que hauria volgut un nen.

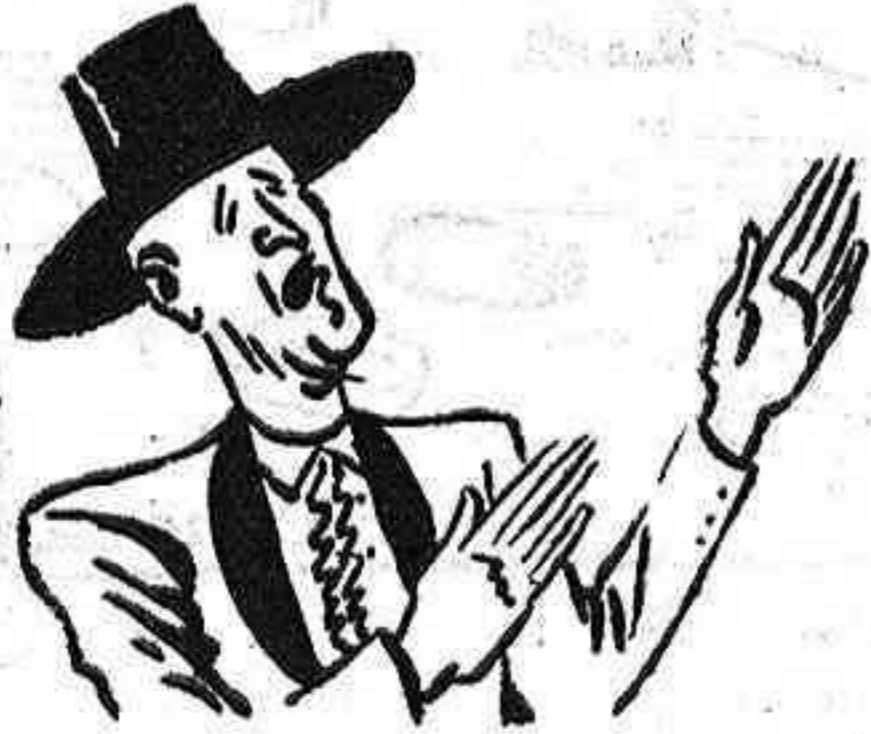
Ací s'acaba la història. Dels seus protagonistes ja no se n'ha sabut res més. El policia ha fugit. Pobre home, totes les seves esperances per terra! Pel que fa a la Urraca, ha desaparegut. Millor dit, ha volat.

PENTA

croniqueta de la setmana

De quina mena d'influència misteriosa provindrà que cada dia, a l'hora del dinar, els radiooients hagin d'escoltar la sessió de «cante jondo» que els serveix Ràdio Barcelona?

Amb dir que ni el dia de Sant Jordi no ens va poder lliurar!

**

Un nou «straperlo» radical. Unes partides de porcs que van passar de contraban a Portugal...

Nosaltres estàvem creguts que l'auto que els portava havia estat detingut abans de passar la frontera.

**

Els andalusos han palesat un sincer afecte envers la Catalunya republicana.

El mateix afecte que sent Catalunya per tots els pobles hispànics que anhelan llibertat.

Però els radicals —si, encara queden uns quants— continuen parlant de separatisme.

**

Diu el pobre Gil Robles que cal fer una tasca social molt avançada...

¿Per què no la feia quan ell mavenava?

Potser es creu que fer tasca social vol dir deixar sense efecte la reforma agrària, com ell va fer...

**

Ha tornat Cambó, ha parlat i, com sempre, no ha dit res.

I ara esperar un altra fugida cap a París.

**

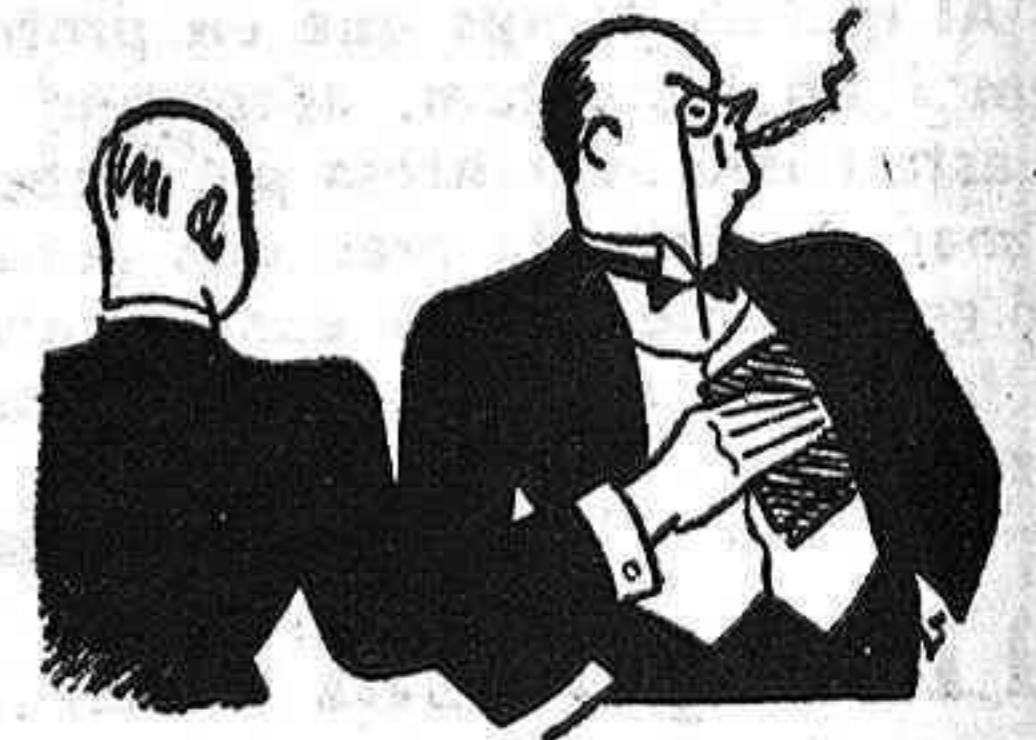
Sánchez Roman?

Sí. Potser té molt talent. Però... gràcies.

No fa per casa.

**

A un senyoràs de Barcelona, en un cercle aristocràtic li han robat la

cartera. Temps enrera, a un altre senyoràs, li va passar el mateix.

La gent d'ordre s'entreté.

**

Valentí Castany, ha fet un llibre.

I Manuel Brunet li ha fet l'elogi. Déu els cria i ells s'ajunten.

**

Han vist? Ha sonat de nou el nom d'aquell divertit senyor Ginesta.

No tot han d'ésser tristesses en aquest món.

**

El senyor Ventosa n'ha fet un art d'allò de fer la puça i la Ramoneta.

Dedica algunes punxadetes al Govern, però també hi barreja algun elogi.

A la fi, deu pensar, ara com ara, l'únic que ens pot donar quelcom és el qui mana.

Lliga pura.

**

La Ceda s'abstén.

La guineu, quan no les pot haver, diu... que no té garanties.

Garanties de poder fer el que li sembli.

**

EL NEGUS HA DESAPAREGUT

—Diu que no li troben el rastre.
—Si és un negre que no deixa.

—Els potentats s'enduen els diners dels bancs.

Per ara sembla que no els molesten per a res en la seva criminal maniobra.

I encara es queixen de persecucions.
Pobrets!

**

Els fabricants de rumors estan desesperats.

Els prou treballen l'article, però la gent se'ls escolta com si sentís en Cambó.

I això que aquests darrers dies han llençat el bo i millor del seu escollit repertori.

**

Ens hauria agradat de veure la cara del general Batet aquests dies a Sevilla. Ens hauria agradat molt. Però cap diari il·lustrat no ens ha donat aquest gust.

Quina llàstima!

**

El monàrquic Toresky, sempre que pot, llença pedretes a la Generalitat.

Darrerament, amb l'implantació del horari d'estiu, va arribar a l'insidia...

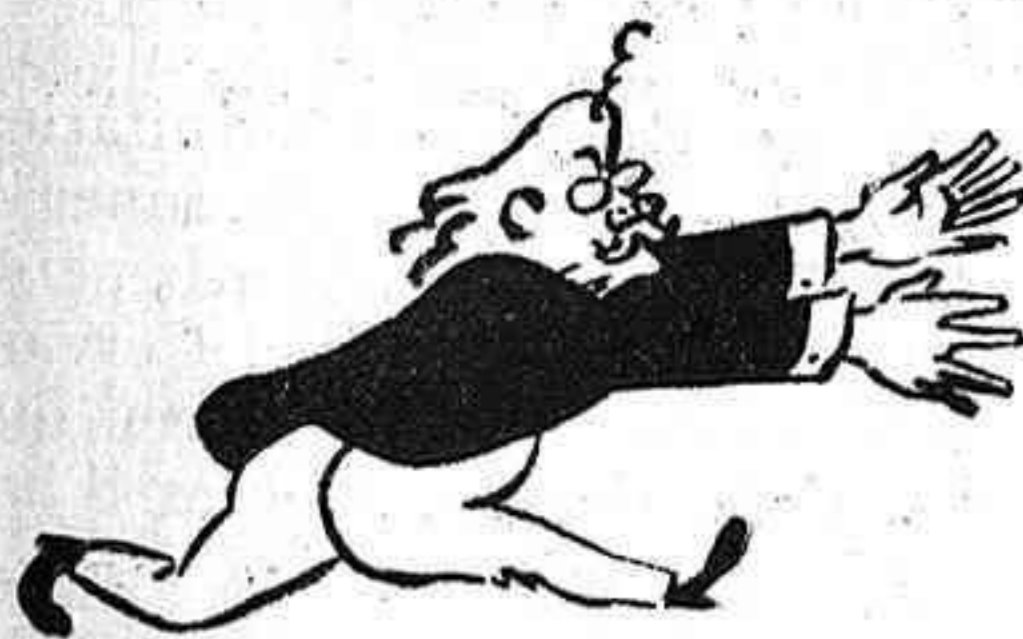
I anem fent.

**

—Heu vist, pobre Lerroux?

—No. Què li ha passat?

—No ho sé. Per deu ésser quelcom molt desagradable. Veig que

«Renovación» porta amb lletres grosses aquest títol: «Haciendo justicia a Don Alejandro Lerroux».

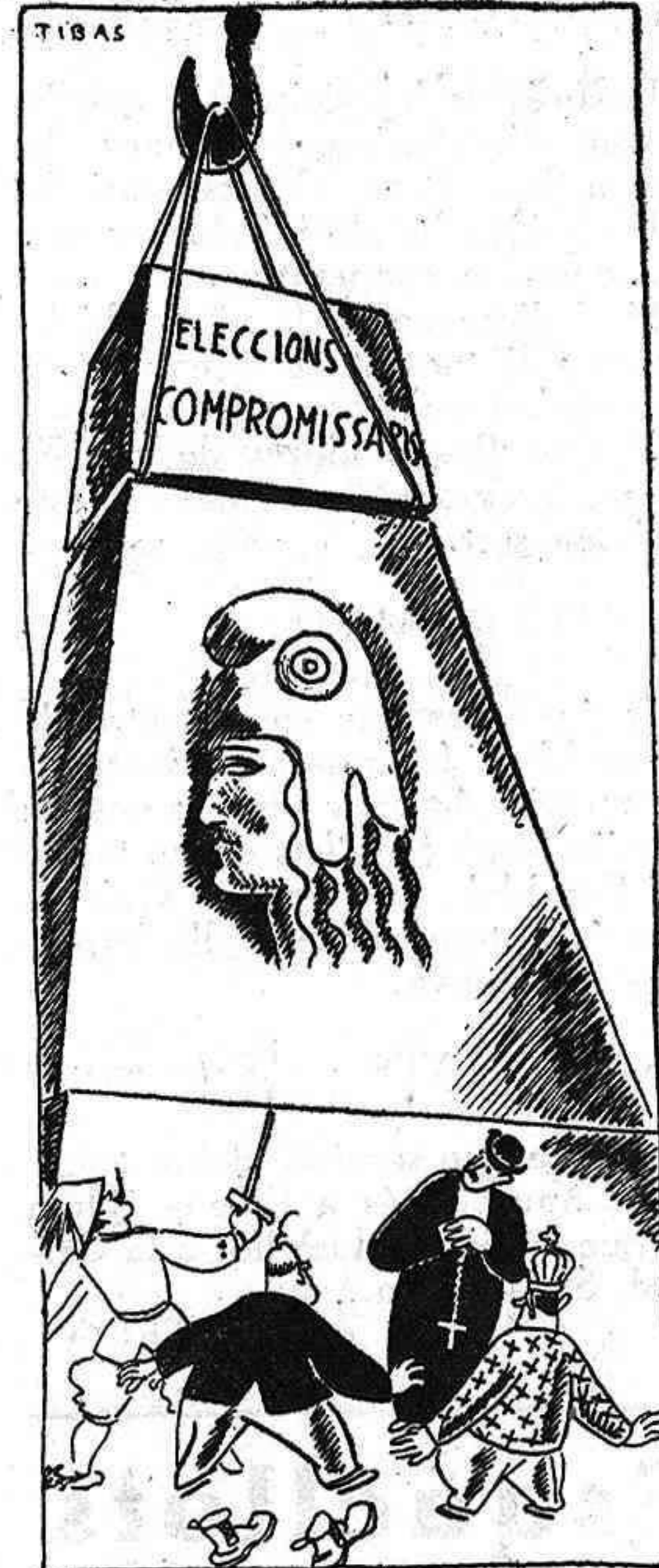
ELS LLIMBS

Escena única. Dins d'una església, en un recó fosc. Dues beates, fadrines, de trenta-vuit anys.

—Es inconcebible com es fa persecució contra els pobres capellans!

—Digui, digui, si fa por!

—Tenen barra, els diaris d'esquerra, de dir que un rector d'un poble de les Castelles tirà una bomba contra una casa on es reunia gent d'esquerra.

La darrera pedra del Front d'Esquerres.

—Però ja poden dir, ja. Ben segur que la bomba la tiraren els d'esquerra mateixos per poder culpar aquell senyor rector.

—I és clar que fou així! Com que, ara, tenen tots els jutges a favor seu, faran els disbarats que voldran.

—Veu? Es el que jo deia! Si abans de les eleccions haguéssim emprat més energia i apretat fort i haver fet que la gent de les pre-

sons no hagués pogut sortir, d'altra manera aniria.

—No s'havia d'haver portat ningú a la presó.

—Vol dir?

—Els havien d'afusellar tots abans; ara no ens passaria el que ens passa...

—Hem pecat de massa bondat. (Entra un clergue jove.) Oi, mossèn Lluís?

—De què es tracta?

—Els estàvem compadint. Quin viure! Quin viure!

—Ja ho podeu ben dir! Aquesta és la llibertat que ens donen els qui s'omplen la boca d'aquesta paraula. Ara mateix, un clergue del Maresme, un sant, acaba d'ésser tancat a la presó model.

—Hi ara! Pobret! I li hauran tancat perquè sí. Per caprici!

—No! Per haver administrat honoradament una quantitat que es podia considerar perduda si no és per la seva intervenció.

—I era molt?

—Cinquanta mil duros.

—Tira peixet. I en què es funden per a fer un atropell semblant.

—Els hereus d'aquell capital li exigeixen que el torni, com si cinquanta mil duros es trobessin en qualsevol recó de sagristia.

—Però que en féu dels cinquanta mil duros?

—No els hi he dit que el administrà? Emportat del seu bon cor els degué fer servir per a obres santes, de caritat o de culte, i ara, el materialisme dels homes que dins llur petitesa no poden comprendre la grandesa nostra, el condemna per lladre.

—Pobre home!

—I encara, fent un joc de paraules sacríleg, hi ha qui s'atreveix a dir-nos que tenim la pell d'uralita.

—Hi tenim el senyor Bisbe...

—Vostè també?

—Ai, perdoni, i que em perdoni Déu. Se m'ha encomanat la gosa dia endimoniada del carrer.

—Queda perdonada en gràcia que tots anem de bòlit.

—Ah! Però que no juguïn gaire! Que vegin el mirall de Mèxic!

—Vostès són unes abnegades!

—Encara que se'n rigui! Jo faria amb gust de cantinera d'un regiment de l'exèrcit sant.

—I jo, a l'armeria, feinejant amb els fusells...!

—Si això arribés...

—S'ha de comptar amb nosaltres. Amb les dones...

—Gràcies, gràcies. Però vostès ja saben que mai no les havem oblidades. Quantes i quantes batalles no hem guanyat gràcies a vostès? Oh! Les dones!

Teló.

Teló enlaire

AL TIVOLI

Amb obres de repertori ha debutat al teatre Tivoli la companyia del dinàmic empresari senyor Cariteu, Nou de la Rambla, 77, pral. 2.

Al front de l'espectacle figuren Marc Redondó, Concepció Banyuls, la Penadés, Sensí Arreguís i un conjunt de noms rars vegades assolit pel seu prestigi escènic.

El debut ha estat un èxit. Demà estrenaran «La tabernera del puerto», del mestre Guridi, de la qual obra hom té impressions immillorables.

AL NOU

«La Cibeles» ja s'ha encostipat i s'ha posat la capa, encara que es tracta de la *capa caïda*, i ha desaparegut del cartell.

Per tant, el vaticini de L'ESQUELLA s'ha acomplert. Opinem que Guerrero ha donat tot el que podia donar, a desgrat de certs crítics (?) que el van a esperar a l'estació i fan ressopó amb ell cada vegada que ve a Barcelona.

AL PALACE

Wilches, l'eminent actor que fins sap fer-se popular entre el públic de «La Criolla», està en tractes per a treballar al Palace.

—Ahir vaig anar a votar.
—Ah! Eres tu.

L'obra d'Amichatis ha estat substituïda per una del crític senyor Borràs (a) «El Caramelero». Aquesta obra es titula «En nom de la llei», que és tot justament el que potser li dirà el públic: «En nom de la llei, plegueu!»

A L'ESPANYOL

Encara que no tan inflat com fins fa pocs dies, es va sostenint l'èxit de «El Cavaller Derblay», ai, de «Marieta Cistellera».

AL VICTORIA

Després de les vicissituds que ha passat «l'ex-Soriano» a mans del senyor Joan Pons, el propietari del del Victòria ha decidit lliurar-lo a una empresa cooperativa.

Si el diumenge a la nit no hi ha diners a la taquilla, el senyor Pons lliurarà bons de carn als còmics i el senyor Bosch lliures de pa. Es tot un programa anarquista digne de bona sort.

AL PAL'ORAMA

Tenim entès que en el teatre de la Rambla hi faran sarsuela i que els empresaris són unos senyors que no fa gaire fóren *esquilats* en un teatre del Paral·lel, que segons Goicoechea és la tercera meravella lerrouxista d'Espanya.

AL NOVETATS

La revista que serví de debut a Cecília Gàmez ja és a l'aigua. Hom diu que la Gàmez farà lloc a la Carvajal. Si fa, no fa...

TELÓ

Esquellots

Adhuc els més contraris a les dones — en el sentit polític, naturalment, car en els altres aspectes són sempre adorables — han reconegut que en les eleccions de compromissaris s'han comportat, com en les cèlebres del 16 de febrer, com un home.

Més bé que els homes, puix que els mascles, tant de la dreta com de l'esquerra, han demostrat un desmenjament que no sabem si atribuir a indiferència suïcida, pràctica del bon jeure o bé a la conju-

—El país és una bassa...
—Com?
—D'oli!

gació del verb «badar». A menys que certes masses necessitin per a moure's que els clavin banderilles de foc o que els posin un bitxo sota la cua.

Les dones han mantingut ben alt el pavelló i, sobretot, han fet guanyar les esquerres. Que consti! S'ha acabat allò de «la donna è mobile».

* * *

Des que el senyor Niceto Alcalá Zamora fou desposseït del càrrec de President de la República que detentava en perjudici del règim, no va sortir de casa. No se sap si per por, per vergonya o perquè es va retirar a fer exercicis espirituals sota la direcció del pare, també espiritual, que portava realment les regnes de la primera magistratura.

A la fi, el senyor Niceto ha decidit respirar l'aire del carrer, i així com les parteres la primera visita que fan, és a l'església, l'ex-president ha anat a missa, al convent de les Religioses Trinitàries, de Madrid, a resar en els funerals que cada any es celebren a benefici de l'ànima de Don Miguel Cervantes de Saavedra, el qual es veu que encara no ha purgat el pecat d'haver escrit el «Quixot».

El senyor Niceto, per tal motiu, s'ha fet retratar, i, per arrodonir el conjunt, figura al costat d'un sacerdot amb cara de prunes agres.

—Renoï, que tivat va, en Francisquet.
—Home ja hi pot anar. Com que va dir que guanyarien les eleccions de compromissaris, a aquesta vegada ho ha endevinat...

Cal convenir que si hi ha un totxo no és pas Alcalà Zamora. Són els qui al van votar, els qui s'han d'escurçar les orelles.

L'aplaudida i xiulada —segons d'on ve el vent— «vedette» carlista Urraca Pastor, «virgen del tradicionalismo», mena de Joana d'Arc dels qui carreguen a la dreta, ha estat sorpresa amb una pistola de petit calibre —modèstia o mortificació— una capsa de càpsules, una escarapella bicolor, una corona monàrquica i una porra. ¿Per què havia de fer servir la porra la poncella del carlisme? Qui sap...

El curiós del cas, és que la senyoreta Urraca ha fugit amb el policia que l'havia de conduir a la Comissaria. Es fan diversos comentaris sobre aquest rapte. La senyoreta Urraca va quedar desarmada, però ¿qui no assegura que l'agent

de policia anava ben «armat» i això fou la causa del rapte?

Ha mort a Barcelona, en la més trista indigència, Eugeni Noel, l'escriptor espanyol que es va lliurar a l'empresa gairebé heroica de combatre, amb la ploma, la paraula i, sobretot, amb la intel·ligència, les curses de braus i tota la requinçalla anexa. Republicà de cor, fou, en certa manera, un propagandista del règim republicà, car el flamenquisme que ell combaté amb totes les seves energies era consubstancial amb la monarquia i llurs lacais, els «señoritos». Eugeni Noel ha mort pobre, després d'haver dut una vida honesta. No cal dir que no era lerrouxista.

Quan en els primers mesos de la república —la república del 14 d'abril— algú va llançar tímidament el

nom d'Alexandre Lerroux com a candidat a la presidència del nou règim, va sortir tot seguit una veu previsor i acusadora: —No! Que donaria el govern a qui n'oferís més! Efectivament, Alexandre Lerroux no fou President de la República ni ho serà, ara, malgrat constituir l'ocupació d'aquest càrrec l'ideal cobejat de la seva vida d'aventurer. A l'hora del conhort podrà pensar que si no ha estat president tampoc no anarà a la presó. I una cosa va per l'altra.

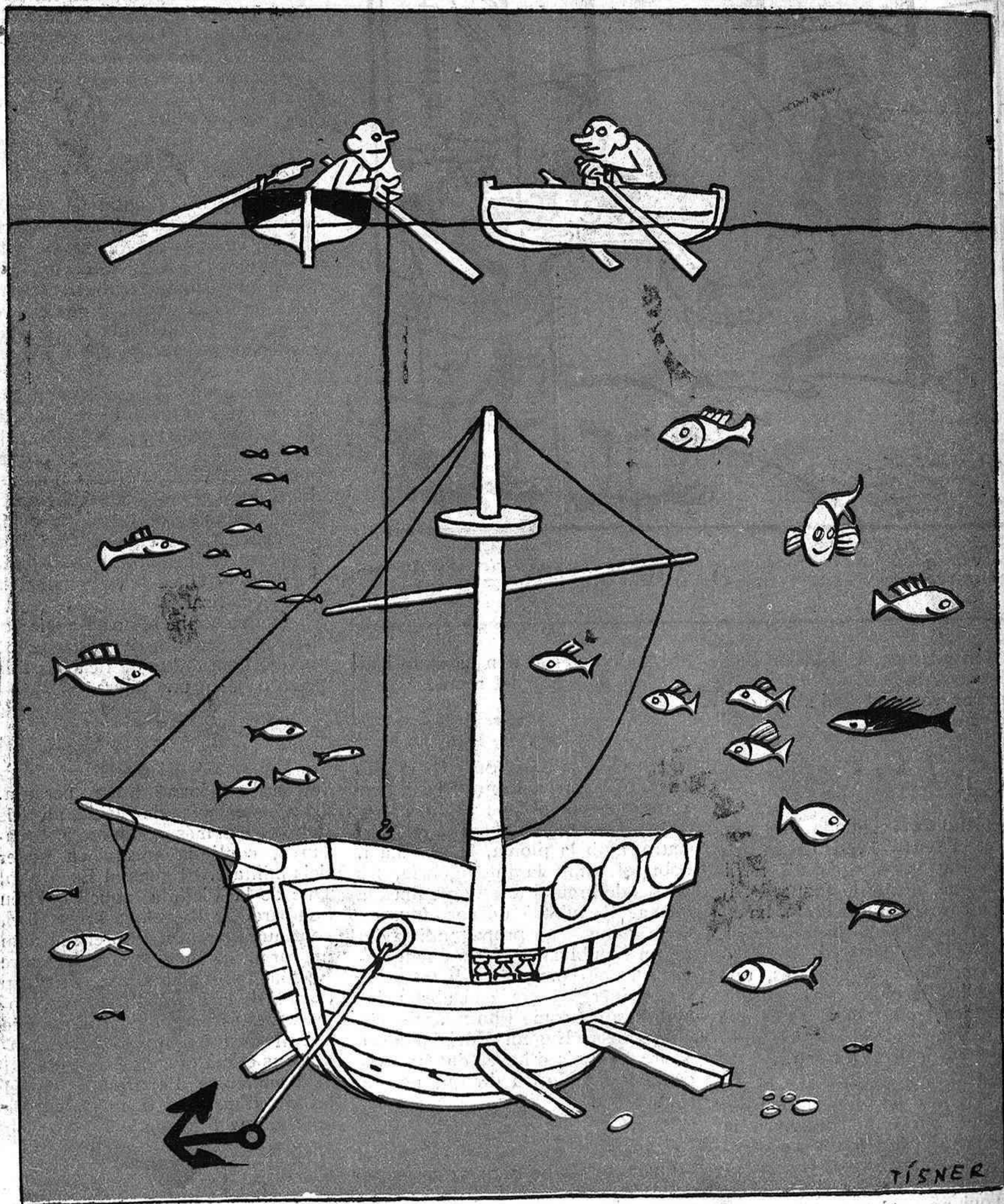
L'estraperlo continua volant amb una velocitat perfectament «radical». Després del que sabem i del que figura ja a la història, una història que compta amb trenta-cinc anys de fer el viu, i, el que es presenta, el lerrouxisme va deixant rastre del seu pas *patriòtic i republicà* pel poder.

Anant contra el marxisme, al ministeri del Treball hi ha un embolic de 150,000 pessetes; en nom de la «sacrosanta integritat» de la pàtria, hom cometia irregularitats al ministeri d'Agricultura fent passar porcs de contraban. Sota el signe de la República, els senyors Carrascal Espinosa de los Monteros i Jesús —gràcies— Ulled feien honor a la política radical.

¿Es que també hi ha amnistia per a aquests senyors de l'estraperlo? Es que hom dubta de ficar-los a la presó o bé en una ratèra?

¿I la cessió del castell de Montjuïc a Barcelona? Bona, per ara. La Seu romànica de Lleida, un dels monuments més notables de Catalunya, continua encara en poder dels militars. El general Espartero, Duc de la Victòria, aquell qui féu bombardejar Barcelona l'any 1840, continua honorant amb el seu nom un carrer de Barcelona. Alexandre Lerroux patrocina encara un grup escolar de la Plaça d'Espanya. Totes aquestes vergonyes i altres que aniran sortint a llum, no s'acabaran fins el dia que algú es decideixi a demanar-ne l'extirpació en el brindis d'un àpat o en el ball de rams d'una festa major.

LOS GALEONES DE VIGO.—Em sembla que treure aquest or serà una llauna!